

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc College van B&W
cc Pers

DATUM 5 maart 2020
ZAAKNUMMER 617098
BEHANDELD DOOR J. van Roekel
TELEFOON (035) 629 2658
UW KENMERK
BIJLAGEN -
BETREFT Beantwoording artikel 41 vragen SP n.a.v. de reactie van het
college op het negatief advies van de CWM m.b.t. de HOV
lijn

Geachte dames en heren,

Op 17 februari 2020 heeft de fractie van de SP artikel 41 vragen gesteld aan het college betreffende de reactie van het college op het negatief advies van de Commissie voor Welstand en Monumenten met betrekking tot het project HOV in 't Gooi. Hieronder geven wij u antwoord op de vragen.

1. De CWM heeft op 28 maart 2019 in een vooronderzoek een uitgangspunt voor de beeldkwaliteit gezien en naar aanleiding daarvan gevraagd naar de aanvullende gemeentelijke randvoorwaarden. Daar is niets mee gedaan. Er is ook geen vastgesteld beeldkwaliteitsplan. Waarom zijn destijds geen aanvullende randvoorwaarden opgesteld, en waarom is er geen beeldkwaliteitsplan aan de raad voorgelegd.

Antwoord van het college:

Op 16 oktober 2013 is de samenwerkingsovereenkomst HOV in 't Gooi middels een uitgebreide toelichtende nota, voorgelegd aan uw gemeenteraad en door u vastgesteld.

Bij die samenwerkingsovereenkomst is als bijlage 2 opgenomen de ontwerprapporten van de verschillende deelprojecten. Daar zit bij het rapport 'Ontwerprapport HOV in 't Gooi – deelprojecten 5, 6 en 7'. Bijlage 1 van dit rapport is 'Visie Inpassing HOV POSAD' (zie onderstaande printscreen van de voorkant).

Dit is de basis van de ‘Ruimtelijke inpassing HOV in Hilversum’, het Beeldkwaliteitsplan ,(BKP) dat in de Commissie voor Welstand en Monumenten (CWM) van 6 augustus 2015 en 28 maart 2019 gebracht is. In de periode sindsdien zijn er wel aanscherpingen en/of aanvullingen geweest (o.a. toevoeging Verlegde Weg over Anna’s Hoeve).

Er zijn door de gemeente na 28 maart 2019 geen aanvullende randvoorwaarden wat betreft de beeldkwaliteit gesteld, omdat die in het BKP voldoende zijn gewaarborgd.

2. De CWM mist een architectonisch, landschappelijk en stedenbouwkundig uitgangspunt, en een leidend concept. Het ontwerp is volgens hen een optelsom van oplossingen om te voldoen aan de randvoorwaarden en lijkt beïnvloed door contracten, aanbestedingen of verantwoordelijkheden. Hoe is dit ontwerp zo tot stand gekomen? welke uitgangspunten zijn gehanteerd? Hebben contracten en aanbestedingsprocedures invloed gehad op het uiteindelijke ontwerp? Is daarmee beeldkwaliteit en samenhang ondergeschikt geworden aan de planning?

Antwoord van het college:

Bij het antwoord op de eerste vraag is de basis van het ontwerp aangegeven. Het BKP is op 6 augustus 2015 gepresenteerd aan de CWM. Het concept-verslag van deze vergadering geeft aan :

Oosterengweg, Van Linschotenlaan, ruimtelijke inpassing HOV in Hilversum, auto - en fietstunnel

Beoordelingskader: welstandsnota.

De commissie spreekt haar waardering uit voor de zorgvuldige presentatie. Zij is van mening dat het heel belangrijk is dat de in het stuk vervatte kwaliteitseisen zorgvuldig worden geformuleerd in het stuk dat wordt meegegeven aan het bedrijf dat te zijner tijd voor de uitwerking verantwoordelijk is. De commissie zal daarop de aanvraag toetsen. De commissie heeft moeite met enkele elementen uit het plan, zoals met name de hoge schermen, maar zij gaat er mee akkoord omdat is aangegeven dat deze technisch noodzakelijk zijn.

Om te garanderen dat de in het BKP vervatte kwaliteitseisen zorgvuldig zouden worden geformuleerd in de contracteisen aan het bedrijf dat t.z.t. voor de uitvoering verantwoordelijk is, is in de aanbesteding het BKP als bindende eis aan de opdrachtnemer voorgeschreven. Daarmee is maximaal aan de eis van de CWM van 6 augustus 2015 voldaan en is in de contracten en de aanbestedingsprocedure de gevraagde beeldkwaliteit gewaarborgd. Dit betekent ook, dat er niet zonder consequenties afgeweken kan worden van het BKP. Ook niet als het CWM een andere mening, dan eerder verwoord, is toegedaan.

Omdat het verslag van deze vergadering van de CWM niet vastgesteld is, en om te voorkomen dat er kort voor de uitvoering een discussie zou ontstaan wat betreft de beeldkwaliteit is het BKP op 28 maart 2019 opnieuw geagendeerd voor bespreking in de CWM.

3. Het college stelt dat een aantal zaken die de CWM aandraagt onderdeel zijn van het beeldkwaliteitsplan, dat eerder positief was beoordeeld. Welke onderdelen zijn dat, en waarom zijn deze nu wel een probleem?

Antwoord van het college:

Het ontwerp van een project als HOV in 't Gooi is een proces van jaren. Gezien het feit dat het tracé van het project in meerdere gemeenten komt te liggen en om de integrale beeldkwaliteit te waarborgen, heeft de provincie Noord-Holland een supervisor stedenbouwkundig ontwerp aangesteld. De supervisor heeft daartoe het BKP opgesteld. De supervisor heeft het BKP in het voortraject tweemaal (6 augustus 2015 en 28 maart 2019) aan de CWM gepresenteerd. Beide keren adviseerde de CWM, op een paar kleine aantekeningen na, positief over het BKP. De supervisor geeft aan dat het ontwerp zoals dat door de opdrachtnemer gepresenteerd is aan de CWM voldoet aan het BKP. Voor de mening van de CWM, zie het verslag van 24 januari 2020.

4. De commissie vindt dat het ontwerp in zijn geheel heroverwogen moet worden. Het volstaat niet om enkel iets te doen aan de beschreven voorbeelden. Dat laatste is echter precies wat in het advies van het college gebeurt. Is serieus gekeken naar de optie om het ontwerp te heroverwegen? Wat zijn daadwerkelijk de gevolgen als we dit doen?

Antwoord van het college:

In de bijlagen bij het collegevoorstel is duidelijk de gang van zaken wat betreft de beeldkwaliteit aangegeven. Gezien die voorgeschiedenis, de eerdere afstemmingen met de CWM en gewekte verwachtingen omtrent het BKP, het feit dat het BKP een contractueel document is en dat het project bereid is diverse opmerkingen alsnog mee te nemen én het feit dat aanpassing op de overige punten voor flinke vertraging en dito kosten zal zorgen, was het voor het college geen optie om het ontwerp in zijn geheel te heroverwegen.

De adviezen van het CWM die in het project meegenomen worden zijn :

Bouwen fly-over :

- de plaats (op de rand) van het hekwerk op de terre-armee wand;
- voorkomen van vervuiling prefab beton door cortenstalen schermen;
- beëindiging Corten stalen schermen o.a. boven de terre-armee wand t.h.v. de A27.

Bouwen natuurbrug :

- de plaats (op de rand) van het hekwerk op de terre-armee wand;
- voorkomen van vervuiling prefab beton door cortenstalen schermen;
- beëindiging Corten stalen schermen o.a. boven de terre-armee wand t.h.v. de A27.

Oosterengweg 40, vervangen spoorwegovergang d.m.v. onderdoorgang verkeer:

- onlogische plaats speelterrein op de kop onderdoorgang bij de Van Riebeeckgalerij;
- fiets- en voetgangerstunnel: ontwerp kunstwerk als wandbekleding langer maken dan overdekt deel;
- principes voorontwerp : zoveel mogelijk lichtinval in open gedeeltes onderdoorgangen strookt niet met uitwerking wat betreft de zwarte strip boven langs de snelverkeer verbinding;
- fiets- en voetgangerstunnel: toegang trapgedeelte aansluiting Mussenstraat sociaal onveilig, te donker.

De daadwerkelijke gevolgen als we wel het ontwerp hadden heroverwogen zou betekenen dat het ontwerpproces door de opdrachtnemer (groten)deels opnieuw gedaan zou moeten worden. Dat zou tot een grote vertraging t.o.v. de planning leiden, waardoor de al eerder vastgestelde treinvrije periodes niet gehaald, zouden worden. De financiële gevolgen daarvan zijn niet te overzien, maar zouden naar schatting meerdere miljoenen euro's bedragen.

5. De indruk bestaat nu dat een positief advies aan GS reeds vaststond, omdat vertraging als onoverkomelijk wordt gezien. In welke mate was het college bereid om een negatief advies van het CWM te volgen? Op welke wijze denkt het college dat zij het advies van de CWM serieus hebben genomen?

Antwoord van het college:

Het college is van mening dat zij het advies van de CWM wel degelijk serieus heeft genomen. Het college is, voor zover dat verantwoord is, zoveel mogelijk tegemoet gekomen aan de adviezen van de CWM. In de brief aan Gedeputeerde Staten van 12 februari 2020 is duidelijk aangegeven welke adviezen van het CWM wel overgenomen worden en welke oplossingen daar voor gerealiseerd worden. Daarnaast heeft het college nadrukkelijk ook de eerder door de CWM gewekte verwachtingen over de kwaliteit van het BKP meegenomen in haar overwegingen.

6. Het mag duidelijk zijn dat dit onderwerp politiek en maatschappelijk gevoelig ligt. Waarom heeft het college ervoor gekozen om dit advies niet aan de gemeenteraad voor te leggen? Graag een toelichting anders dan 'het is een college bevoegdheid'.

Antwoord van het college:

Naast het feit dat het inderdaad een collegebevoegdheid is, wordt met het nu genomen besluit juist gehandeld in lijn met hetgeen in 2013 aan de Raad ter besluitvorming is voorgelegd (zie ook hierboven).

7. Opmerkingen over slechte onderhoudbaarheid (o.a. i.v.m. gebruik van Cortenstaal) zijn nu niet behandeld omdat ze 'buiten de verantwoordelijkheid van Welstand vallen'. Vindt het college het verstandig deze adviezen te negeren?

Antwoord van het college:

Het college heeft dat advies niet genegeerd: in de brief aan GS Noord-Holland is opgenomen dat onderzocht moet worden hoe het detail wat betreft de cortenstalen schermen aangepast kan worden om zo de vervuiling te verminderen.

8. Kan een ontwerp met meer samenhang en een betere onderhoudbaarheid, zoals de CWM vraagt, op langere termijn ook kostenbesparend zijn?

Antwoord van het college:

De eisen van toekomstige beheerders (gemeente, ProRail en de provincie Noord-Holland) zijn in een vroegtijdig stadium geformuleerd en in het contract met de opdrachtnemer opgenomen. Daarmee is een goede wijze van het uitvoeren van toekomstig beheer en onderhoud gewaarborgd. Een betere onderhoudbaarheid kan op lange termijn inderdaad kostenbesparend zijn. Formeel is het toekomstig onderhoud geen aspect waarop de CWM advies hoort uit te brengen.

9. Met name de opmerkingen over veiligheid baren ons zorgen. Het gaat dan om de sociale veiligheid van de trap vanuit de fietserstunnel en de beklimbaarheid van balustrades en doorvalbeveiligingen. In het advies van het college wordt hier niets over gezegd. Wat wordt hieraan gedaan?

Antwoord van het college:

Het college onderschrijft het belang van een veilig ontwerp. Voor het project HOV in 't Gooi is juist veiligheid één van de speerpunten. In bijlage 4 bij het voorstel aan het college, reactie op verslag van de Commissie voor Welstand en Monumenten van 24 januari 2020, is onder 4.4. aangegeven hoe de sociale veiligheid van de trap vanuit de fietserstunnel naar de Mussenstraat geborgd is. Ook wat betreft de beklimbaarheid van balustrades en doorvalbeveiligingen staat de veiligheid niet ter discussie.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes